

Posibile consecințe psihologice ale avortului din motive non-medicale

Studii de caz

Asociația PRO VITA București
www.asociatiaprovita.ro

Studiu de caz 1

Nume: C.

Prenume: I.

Vârstă: 31

Studii: 12 clase

Loc de muncă: casnică

Profesie: croitor

Status marital: căsătorită

Religie: ortodoxă

Număr copii: 2 fete, de 7 și 11 ani

Condiții de locuit: casă cu 3 camere

Venit: ajutor social, alocația fetelor, vânzarea de produse agricole

Starea de sănătate: bună

Familia de origine

C. I. s-a născut într-o comună, au fost patru copii la părinți, doi băieți și două fete, ea fiind cea mai mare dintre ei. Locuiau într-o casă cu 5 camere, aveau o situație materială bună. Tata muncea, pe când mama stătea acasă și avea grijă de copii. Locuiau pe aceeași stradă cu familia extinsă din partea tatălui. Bunica era la o casă distantă, își amintește că o aștepta cu plăcintă caldă când se întorcea de la școală.

A avut o copilărie nefericită, cu un tată alcoolic, care își înșela soția, care îi agresa fizic foarte des, aproape zilnic, mai ales atunci când era sub influența alcoolului. Nu a dorit să expliciteze. Dacă mama intervenea să-i apere „tata o lua de o mână și o ducea în altă încăpere și o lovea cu pumnii și picioarele. Se auzeau zgomotele și strigătele mamei”. Le interzicea să iasă să se joace cu ceilalți copii la joacă, ei fiind obligați să doarmă. O mamă care la fel obișnuia să consume băuturi alcoolice, asta se întâmpla de obicei când era și tatăl în aceeași situație, după ce era lovită de tată. Obișnuia să bea lichior, ajungea să nu se mai poată ridica de jos.”o dată a căzut pe scări și eu împreună cu fratele ei a trebuit să o punem în pat.”

Relația cu frații nu era prea bună, se certau mai tot timpul din cauza faptului că cei mici țineau partea mamei și cei mari partea tatălui, astfel că cei mici erau mai alinați și mama le lua apărarea. Se înțelegea doar cu fratele cel mare, cu un an mai mic decât ea. Când avea o problemă, sau vroia să împărtășească un secret fugea la sora tatălui sau la bunica, de ele era cel mai apropiată deoarece ele îi cunoșteau situația, întodeauna îi lua apărarea, țineau la ea pentru că ea era cea mai mare. Și mai ales pentru că tatăl nu îndrăznea să o lovească în prezența mamei sale, astfel că aceasta fugea la bunica de fiecare dată când tatăl o amenința. Ele o ascultau, o întrebau despre cum se simte, îi mai îndeplineau din dorințe, îi mai cumpărau haine, îi găteau mâncărurile preferate.

Singurul subiect care îl putea discuta cu părinții era școala, în rest îi era frică de reproșuri, deoarece de fiecare dată când își exprima vreo dorință sau o problemă i se spunea că este un copil rău care nu merită atenția și dragostea lor. Nu le-ar da copiilor ei aceeași educație pe care a primit-o de la părinții ei. Consideră că datorită mediului în care a trăit a avut mult de pierdut, pentru că oamenii din sat îi judecau familia, implicit și pe ea. Nu a avut

condiții materiale să continue studiile. Nu vrea ca și copiii ei să treacă prin ce a trecut ea.

Avea prieteni, dar numai o prietenă foarte bună, colega de bancă cu care vorbea tot timpul, ea era acolo în fiecare zi și îi povestea problemele ei, aceea o asculta și uneori o ajuta la teme, o invita la ea acasă la masă și ea îi împărtășea experiențele ei și I. se simțea de multe ori utilă când reușea să îi mai dea câte un sfat bun. Obișnuia să iasă cu ei în sat, dar destul de rar pentru că nu i se permitea. Prima relație de prietenie cu un băiat a avut loc la 14 ani. Nu mai ține legătura cu nici unul din prietenii de acolo. Își amintește cu durere de acea perioadă a vieții sale.

Relația cu partenerul

După ce a terminat Școala Profesională, specializarea de croitor, la vârsta 19 ani a plecat la muncă unde l-a întâlnit pe actualul soț cu care s-a căsătorit după o relație de șase luni. Când l-a prezentat părinților aceștia l-au tratat cu indiferență. După nuntă și-au construit o casă și s-au mutat împreună, în satul lui natal, unde a fost primită foarte bine de frații soțului deoarece părinții lui nu mai trăiau. Pentru ea a fost un moment de mare fericire deoarece a reușit să iasă de sub influența și chinul părinților și să fie independentă.

După un an a născut o fetiță frumoasă și sănătoasă, momentele acelea fiind cele mai fericite, atunci a realizase ceea ce toată viața i s-a spus că este incapabilă. A reușit să-și demonstreze ei și părinților că este o femeie împlinită. Situația financiară nu era una tocmai bună dar se descurcau cu propriile lor forțe. După patru ani s-a mai născut o fetiță în familia lor, un copil foarte dorit un copil pe care au încercat o jumătate de an să-l aibă. În cazul primei fetițe, nu a fost programat un copil, pe când de această dată și-au propus să aibă încă un copil.

Își amintește că atunci când l-a cunoscut pe soțul ei a fost flatată și impresionată de respectul și curtoazia cu care o trata atunci. Acesta îi aducea flori, o lăsa pe ea să intre prima într-o încăpere, îi trăgea scaunul la masă când mergeau într-un local, îi vorbea frumos, o întreba tot timpul ce își dorește, de multe ori când era vorba să facă ceva împreună o lăsa pe ea să hotărască „pentru mine toate astea erau lucruri ce le-am văzut în filme” și nu credea că i se poate întâmpla și ei, mai ales că până atunci de prea puține ori i se ceruse părerea și fusese tratată cu respect. Era ceva nou. „În jurul lui mă simțeam buricul pământului”. Ea l-ar fi cucerit prin felul ei de a fi, foarte comunicativă și frumoasă.

Din punctul ei de vedere soțul ei este un om bun, câteodată indiferent, un tată bun. Dacă ar fi să schimbe ceva la el ar vrea să fie mai atent la nevoile ei, să o aprecieze mai mult. Este probabil ca motivul pentru care ea își dorește acest lucru sunt problemele de intimitate emoțională pe care amândoi le au. Adică, el s-a născut într-o familie cu 11 frați în care nu a avut posibilitatea de a i se satisface nevoile de comunicare, nu i s-a cerut părerea, el nu este obișnuit să facă, ceea ce ea așteaptă de la el, adică să îi ceară părerea, să o asculte. În același timp ei la fel i s-a refuzat acest privilegiu de a-și exprima emoțiile și de a fi ascultată, niciodată nu a avut pe nimeni al ei, și acum că acea persoană există, vrea ca ea să-i acorde toată atenția, să compenseze, ce vreme de atâția ani, nu s-a putut. Astfel că fiecare vine cu background-ul lui, fiecare are așteptări diferite din partea celuilalt. Nici unul nu are capacitatea de a-l înțelege pe celălalt din punctul de vedere psihodinamic. Ea dacă vede că el nu face ceea ce ea își dorește țipă la el, îi reproșează în nenumărate rânduri același lucru. Ca reacție la acest comportament el se închide, se retrage în lumea lui și ea interpretează asta ca indiferență, dar

el nu știe cum să reacționeze, ce ar trebui să facă. Un exemplu concret, un episod din relația lor, o seară petrecută împreună: după ce ea a făcut toată ziua curățenie, el intră în casă fără să se descâlțeze și nici nu laudă munca pe care ea a făcut-o în timpul zilei. Ea crede că nu a observat, dar a observat, dar nu i se pare un lucru important să verbalizeze asta. Și apar discuții, ea îi reproșează că nu a observat munca ei, el îi reproșează că este cicălitoare, că s-a săturat de atâtea reproșuri. El merge la televizor, la meci, lucrul care îl relaxează și îl deconectează și ea merge afară pe treptele casei, plânge și se gândește că este singură. Lucrul ăsta nu are loc în fiecare seară, dar destul de frecvent pentru a o nemulțumi.

Dacă ar fi să schimbe ceva la ea, ar vrea să fie mai tăcută, să se poată abține de la reproșuri, considerând că poate ar trebui să fie mai îngăduitoare pentru ca lucrurile să meargă mai bine.

Relația s-a schimbat după ce s-a născut a doua fetiță, când treburile casei erau mult mai multe și ea avea nevoie de ajutor. Și a observat că el nu sare repede să o ajute, a început să vadă că de fapt el nu este așa cum și l-a închipuit ea. De fapt el tot timpul a fost așa dar ea i-a atribuit unele lucruri pe care ea și le dorea foarte mult de la partener. De exemplu când ar vrea să-i povestească ce s-a întâmplat peste zi, el adoarme sau preferă să vadă un meci de fotbal și ea se simte foarte singură.

Îl consideră un om responsabil pe care te poți baza dar există situații când nu poți avea încredere că va face ceea ce trebuie fără sfatul ei. Și asta reiese și din răspunsurile la itemii din Scala de evaluare a încrederii, de exemplu la itemul 18 „Partenerul meu nu este întodeauna persoana pe care să te poți baza. Mă pot gândi la câteva situații în care nu te poți baza pe el.” la care a fost de acord moderat și la itemul 14 „Mă simt foarte sigură când mă confrunt cu situații cu situații noi deoarece știu că partenerul meu niciodată nu mă va dezamăgi” la care a răspuns cu dezacord moderat. Punctajul primit la această scală este de 73 de puncte din 126, ceea ce arată o încredere moderată în partener. Dar totuși când venea vorba în scală de situații noi în care să te bazezi pe partener era de acord că se poate baza pe el, dar per total încrederea nu este una foarte mare pentru că se simte dezamăgită de el, nu acționează așa cum și-ar dori ea, adică nu ia în calcul sentimentele ei.

La itemul cu privire la fidelitatea partenerului, itemul 9 „Partenerul meu s-a dovedit a fi o persoană fidelă. Nu contează cu cine ar fi căsătorit partenerul meu, el nu ar fi infidel, chiar dacă nu ar fi nici o șansă să fie prins.” nu a fost de acord considerând că soțul ei ar fi capabil să o înșele. În ce privește punctajul la fiecare subscală în parte, punctajul cel mai mic l-a realizat la subscala predicibilității partenerului și cu cât punctajul este mai mic cu atât lipsește constructul evaluat, ceea ce arată că pentru ea, el nu mai este o persoană imprevizibilă, nu o mai surprinde, deja îl cunoaște și își dă seama pe baza experienței anterioare cum o să reacționeze.

Prezentarea contextului luării deciziei și avortul propriu-zis

După un an de la nașterea celei de-a doua fetițe a rămas însărcinată iar. Avea 25 de ani. Suferă un șoc. Deja avea 2 fetițe, nu își mai dorea copii, sarcina aceea era ceva neașteptat. Nu-i venea să creadă, mai ales atât de curând de la naștere. Nu aveau resursele materiale să îl crească. Nu era momentul. Soțul său o sfătuiește să facă avort. Se gândesc bine și se împrumută de la rude și merge la Mureș la o clinică de stat.

Nu a fost nevoie de programare. Așteptând să intre în salonul unde avea loc intervenția, se gândea cum ar fi dacă ar mai avea un copil, dacă ar fi băiat, soțul ei își dorea băiat, cum ar fi să-l vadă fugind prin casă dar în același timp se gândea că se împrumutase cu bani, nu se mai poate răzgândi, nu au bani să-l crească.

Intră în cabinet, i se face un test să vadă dacă sarcina chiar există și este pregătită pentru intervenție. Deoarece sarcina nu avea numai 4 săptămâni „eram numai puțin însărcinată”, se folosește metoda aspirației. I se face o anestezie locală, dar simte tot ce i se întâmplă, simte o durere puternică care parcă nu se mai sfârșea. Simțea nevoia să o încurajeze cineva, să o sprijine, dar tot personalul medical era foarte rece, abia vorbeau. Își amintește că auzise cum striga doctorul la una din femeile care striga de durere „Cine te-a pus să-l faci?”. După ce intervenția s-a terminat a fost rugată să plece, nelăsând-o să se odihnească pentru că patul trebuia ocupat de altcineva, și ea se afla într-o stare dificilă. Singurul lucru care i s-a spus a fost că în cazul unei hemoragii să revină. Nu i s-a explicat nimic, nici o asistentă nu a avut grijă de ea. Se îngrijora că fătul nu a fost eliminat și că se dezvoltă în continuare și ea nu știe, lucrul ăsta îl văzuse în filme.

A ajuns acasă și lucrurile au reintrat în normal. Niciuna din rudele lor nu a aflat ce s-a întâmplat. Mamei ei i-a povestit acum un an și avortul a avut loc acum 6 ani. Cam 2 săptămâni după intervenție avea dureri la nivelul uterului, simțea o presiune puternică, nu putea merge foarte repede, îi era greu să se ridice din pat, era o stare de disconfort. Când se mai plângea soțului că are dureri, la început a înțeles-o dar după un timp îi reproșa că se plânge prea mult. Opinia mea este că ea în general se plânge din orice și îi reproșează multe lucruri, el credea că durerile erau de fapt încă un lucru lipsit de gravitate, ceva ce este tipic pentru ea să facă și de aceea nu se alarma.

Totul a revenit la ceea ce a fost, chiar și relațiile sexuale neprotejate și după câțiva ani rămâne iar însărcinată, nu-și mai amintește cu exactitate acum câți ani. De data asta situația materială era aceeași și prin urmare și soluția. S-a împrumutat iar de la rude cu bani pentru costul drumului și al operației. Nici acum și nici data trecută nu a știut nimeni pentru ce sunt banii. Dar de data asta a mers la o clinică privată, unde costul intervenției a fost mai ridicat dar și serviciile au fost altele. În sensul că medicul care s-a ocupat de ea i-a explicat fiecare pas al operației. A asigurat-o că fătul nu rămâne acolo pentru că el „curăță tot”. Acum metoda a fost chiuretajul. Durerea a fost la o intensitate mult mai mică. Tot timpul intervenției o asistentă o ținea de mână și îi spunea „Mai este puțin și ați scăpat”. După ce operația s-a încheiat, a rămas 2 ore să se odihnească după care a plecat ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, chiar a fugit să prindă autobuzul, nu simțea nici o durere.

După ce s-a urcat în autobuz „Nimeni nu știe ce am făcut. Oamenii se uită la mine și nu știu ce am făcut”. La scala de evaluare a comportamentului moral a relizat un punctaj de 317 puncte din 500, puțin peste medie. Este interesant de observat cum unele răspunsuri care s-au dat în interviul semistructurat se confirmă prin răspunsurile date la itemii din această scală. De exemplu la itemul 8 „Un doctor să lase să moară un copilăș cu o malformație gravă când ar fi putut să-i salveze viața dar să nu-i vindece malformația” a răspuns că este foarte puțin greșit. Aici ce observă ceea ce spunea că dacă ar știi că copilul ei ar avea o malformație l-ar avorta fără să se mai gândească.

La itemul 16 „A avea relații sexuale extraconjugale după căsătorie” susține că sunt foarte greșite, ceea ce subliniază încă o dată importanța fidelității într-o relație. Iar la itemul

36 „Suicidul (presupunem că nu există rude apropiate sau copii)” a dat un răspuns neutru, spunându-mi că a avut unele gânduri de suicid din cauza situației dintre ea și soțul ei cu privire la faptul că, pentru el, felul cum ea se simte în unele situații nu prezintă interes. A simțit că viața nu mai merită trăită și că vede suicidul ca o soluție extremă, dar care nu trebuie exclusă. A fost de acord cu faptul că în primă fază ar fi un semnal de alarmă pentru el, să vadă că relația lor nu mai funcționează. Am întrebat-o dacă s-a gândit la fete când a avut acele gânduri. Și mi-a spus că pentru fete nu ar merge până la capăt, dar nu vede cum altfel să-i atragă atenția.

Era și tristă dar în același timp era și conștientă că era singura soluție. Îi părea rău dar se simțea și ușurată că a trecut. Acum spune că a uitat dar nu mai vrea să mai treacă prin asta. După asta și-a cumpărat anticoncepționale și de atunci le ia în fiecare zi.

Starea fizică actuală

După cum am spus de la avort folosește anticoncepționalele ca metodă contraceptivă. Are momente când nu se simte bine, i-au apărut varici pe picioare dar nu le știe cauza, o mai dor și sânii câteodată dar nu știe de ce. Soțul ei a plecat 4 luni din țară la muncă și a nu a mai luat anticoncepționalele și a observat că durerile au dispărut. După ce soțul s-a reîntors și a reluat medicația durerile au reapărut. Îi este frică să nu se agraveze aceste efecte secundare ale medicamentelor. A consultat medicul din sat care i-a confirmat faptul că aceste dureri se datorează și anticoncepționalelor. Dar ea nu vrea să renunțe la ele pentru că nu are încredere în alte metode, cum ar fi prezervativul. Dar în același timp îi este frică să nu rămână însărcinată pentru că i s-a spus de către medic că din cauza nivelului mare de toxicitate a anticoncepționalelor, copilul are 90% șanse să se nască cu deficiențe, așadar dacă ar rămâne încă o dată însărcinată ar avorta iar pentru că nu ar suporta să-și vadă copilul suferind din cauza ei. Dar în același timp nu-și mai dorește să mai treacă o dată prin experiența avortului.

În urma scalei de evaluare a stării de bine generală care evaluează starea de bine generală în ultimele 6 luni am descoperit că la subscalele de anxietate, dispoziție depresivă și controlul sinelui a realizat un punctaj sub medie, ceea ce arată că în ultimul timp nu s-a simțit tocmai bine pe plan emoțional și psihic având momente când simțea că își pierde controlul. Aceste date confirmă ceea ce ea mi-a spus despre gândurile de suicid și momentele de îngrijorare pentru starea ei de sănătate care se înrăutățește din cauza anticoncepționalelor. Dar totuși există ceva ce nu coincide. La itemul la care se întreabă dacă au fost momente când ați simțit că viața nu mai merită trăită a răspuns că nu a avut asemenea momente, deși ea îmi povestise că avusese asemenea momente. Examinatorul consideră că răspunsul acela a fost din cauza dizabilității sociale, nu pentru că simțea cu adevărat lucrul acela, pentru că în general la scalele în scris se dau răspunsuri dezirabile din punct de vedere social. Oricum rezultatul scalei a confirmat ceea ce a spus în cadrul interviului.

Suport social

Se ghidează după ideea că trebuie să te ajuți singur, să nu aștepti ajutorul celorlalți. De multe ori a trebuit să facă compromisuri, să-și taie voia proprie pentru a fi bine pentru ceilalți. Nu mai ține legătura cu prietenii din copilărie. Nu are prieteni de familie, sora ei, frații

soțului, cu ei mai socializează. Modalitatea de relaxare este televizorul, la care are acces și timp abia după 10 seara, când toată lumea doarme se simte liniștită, privind un film care îi place și îi distrage atenția de la nemulțumirile pe care le are. Când are o problemă și-o rezolvă singură. Nu se destăinuie nimănui cu adevărat, simte că nu are pe nimeni căruia să-i povestească tot ce are pe suflet. Când este tristă, stă noaptea singură afară, plânge și se roagă la Dumnezeu să-i fie alături. În momentul de față nu ar spune că este la fel de fericită ca la începutul relației dar lucrurile merg relativ bine.

Cu ajutorul scalei de evaluare a localizării a controlului internalizat și externalizat, persoanele semnificative puternice și șansa ni s-a confirmat ceea ce am spus mai sus, că trebuie să se ajute singură, să nu aștepte ajutorul celorlăți. Este posibil ca motivul pentru care face asta este pentru că ea nu mai are încredere în oameni din cauza experienței cu familia ei, că întodeauna a fost pusă în situația de a se descurca singură. Că ia deciziile singură, nu are prieteni, nu se sfătuiește cu nimeni. Am ajuns la concluzia aceasta și datorită faptului că la subscala controlului internalizat a obținut scorul cel mai mare și cu cât scorul este mai mare cu atât constructul evaluat se manifestă mai pregnant.

În familia ei mama, sora și două cumnate ale ei au făcut avorturi. Și în grupul de cunoștințe are persoane care au făcut avort. Înainte ca ea să facă avort și rudele ei îi povesteau prin ce au trecut le judeca și le condamna, cum au putut face asta, dar când a fost pusă în situație ea nu s-a simțit judecată de nimeni, de fapt nu știa multă lume. „Până nu ești pus în situație nu știi cum o să reacționezi”.

Dacă cineva i-ar cere sfatul în această problemă, chiar fetele ei, dacă ar fi căsătorite le-ar încuraja să păstreze copilul, iar dacă nu ar fi căsătorite le-ar sfătui să avorteze. Și dacă află că copilul este cu deficiențe la fel le-ar spune să facă avort.

Temeri, speranțe

Eșecurile au fost de multe feluri, mai mici sau mai mari, unul dintre ele a fost căsătoria în grabă cu soțul ei, consideră că nu este el persoana potrivită pentru ea. Cu trecerea timpului își dă seama că nu prea au lucruri în comun, nu au aceleași preferințe culinare, emisiuni tv, haine. A spus că din „dorința prea mare să scap de familia mea și când am văzut câtă atenția îmi dă omul ăsta am crezut că el este pentru mine ,dar cu timpul am descoperit că suntem diferiți.”

Cea mai mare reușită sunt fetițele ei de care este foarte mândră, ele fiind singurele ei bucurii. Are o relație foarte bună cu fetele, mai ales cu cea mică, pentru că cea mare, după ce s-a născut cea mică s-a apropiat de tată. Încearcă să le ofere cât mai mult și are răbdare să le explice că unele lucruri nu se pot pentru că nu sunt bani, de exemplu atunci când cer o păspușă sau altele. Sunt momente când își pierde răbdarea și țipă la ele dar tot timpul le laudă și le oferă întăriri pozitive. „fetele mele sunt cele mai cuminiți” În timpul discuției noastre a subliniat foarte mult faptul că fetițele ei sunt cuminiți și harnice, adică le laudă deși poate nu întodeauna este așa. Părerea mea că acest comportament este dorința de a compensa ceea ce ea nu a avut parte în copilărie ei, ea fiind tot timpul criticată. O altă reușită este casa care și-au ridicat-o singuri.

Singurul lucru de care îi este frică este Dumnezeu. „Înfrunți orice și pe oricine dar împotriva lui Dumnezeu nu te poți pune”. De la viitor își dorește sănătate și să-și vadă fetele

realizate din toate punctele de vedere. Când era mică își dorea să devină mamă, să aibă copii, pentru că a văzut tați care își sărutau copiii, și ea îi considera bărbații ideali pentru că își iubeau copiii. „Mi s-a îndeplinit dorința” (râde). Poate și pentru că ea nu primea acel gen de tratament din partea tatălui ei.

Stima de sine

Se consideră o persoană credincioasă, relația ei cu Dumnezeu este una bună dar „se poate și mai bine”. A învățat să se roage de la bunica, ea fiind singura care i-a spus despre partea spirituală a vieții.

Nu regretă că nu s-a realizat pe plan profesional, este conștientă că și dacă ar face un curs de specializare în croitoie, la sat tot nu ar putea lucra. Astfel că ea se ocupă de gospodărie și de copii, își ajută soțul la munca câmpului, este o femeie foarte activă și este mulțumită pentru că este privită în sat ca o femeie foarte harnică și un exemplu pentru multe alte femei cu o situație materială mai bună decât a ei. După cum știm la țară părerea celorlalți contează foarte mult. „Sunt fericită că nu mă arată nimeni cu degetul și nu mă vorbește de rău”. Nu se consideră mai prejos decât ceilalți dar nici mai presus decât ei. Tinde să se compare tot timpul cu ceilalți și când vine vorba despre ceva ce ei i se pare a fi negativ consideră că este ceva normal, un lucru pe care oricare l-ar face.

Este o persoană orgolioasă care în nenumărate rânduri a repetat că ea nu ar ierta infidelitatea soțului sub nici o formă, nică dacă aceasta s-ar reduce la un sărut, nici măcar pentru fetițe nu ar mai rămâne lângă el după acel episod. Nu vrea să ajungă în situația mamei care a fost înșelată în nenumărate rânduri, și lucrul ăsta îl știa multă lume. „o dată l-am surprins pe tata sărutând o femeie, în spatele casei noastre” Nu poate să înțeleagă cum mama a putut să treacă peste asta. Poate și dacă ar omorâ un om l-ar putea ierta, dar peste asta n-ar trece. Este de părere că dacă la un moment dat nu mai este mulțumit cu relația lor, să-i explice ce nu merge, să se despartă și după să meargă la altcineva. A insistat foarte mult pe acest aspect în timpul discuției noastre. Examinatorul consideră că cauza acestei hotărâri de a nu-l ierta este faptul că tatăl a înșelat-o pe mama și o a doua este că ea niciodată nu a avut nimic al ei, și acum ce este al ei trebuie să fie numai al ei, dacă nu atunci relația se incheie indiferent ce implică acest lucru.

Dacă din interviul semistrukturat am aflat toate aceste lucruri, cu ajutorul scalei de evaluare a stimei de sine am aflat că are o stimă de sine medie, adică a obținut 26 de puncte, cu un punct mai mult decât media. Astfel că stima de sine nu este nici prea mică, nici prea mare.

Concluzii

În urma analizării scalelor aplicate și a răspunsurilor din cadrul interviului semistrukturat se constată că unele din ipotezele cercetării se regăsesc în studiul de caz. Adică după cum a fost prezentat în cadrul studiului de caz C.I. auzise din filme că există posibilitatea ca fătul să nu fie extirpat și el să continue să se dezvolte în uterul mamei, aceasta neștiind de existența acestuia acolo. Doctorul nu i-a explicat acest aspect și nici ea nu s-a simțit confortabil să întrebe din cauza atitudinii de indiferență care o prezenta față de ea.

Ea fiind crescută de bunica ei în spirit creștin, inoculându-i-se ideea că avortul este un păcat, după ce a făcut avortul a avut remușcări față de Dumnezeu, fiindu-i frică de felul cum Dumnezeu ar putea să o pedepsească pentru ceea ce făcuse, cel mai tare o speria ca nu cumva fetițele ei să aibe de suferit în urma a ceva ce ea făcuse.

Persoane din anturajul și familia ei făcuseră avort înainte ca ea să facă, astfel că îi era mai ușor să ia decizia de a face avort. Dar totuși scala de localizare a controlului ne-a demonstrat că localizarea controlului este internalizată, că ea nu se lasă influențată de ce spun sau fac ceilalți. Atitudinea pozitivă a familiei și prietenilor față de avort a atenuat efectele psihologice ale avortului pentru că ea nu a mai fost judecată. Nu i s-a mai reproșat ceva ce ele deja făcuseră. Ceea ce este foarte important pentru că nu era nevoie să i se reproșeze ceva ce, din punctul ei de vedere, era singura soluție la problema cu care se confrunta

Relația maritală nu este una foarte satisfăcătoare, sunt momente de cumpănă. Relația cu fetele ei încearcă să fie mult mai bună decât relația ei cu părinții ei. Adică se raportează la ele așa cum și-ar fi dorit ca părinții ei să o facă în cazul ei. Nu își mai dorește copii și pentru asta este dispusă să-și sacrifice sănătatea luând antinconcepționale, care o rănesc vizibil.

A fost un partener de discuții plăcut. M-a ajutat foarte mult, având în vedere faptul că a fost prima mea discuție cu cineva în calitate de „cercetător”. A răspuns clar la fiecare întrebare și am avut multe de învățat de la ea, în primul rând, să am mai multă încredere în mine.

În momentul de față, nu avortul este problema în viața C.I. ci relația de cuplu.

Recomandări

Din ceea ce am discutat și am observat C.I. ar avea nevoie de ajutor specializat în privința gândurilor de suicid, pentru că chiar dacă nu o să se materializeze, sunt la nivel de conștient și ar trebui să se discute pentru a elimina acest risc..Ar putea apela la psihoterapia de susținere, prin care pacienții sunt convingși că problemele lor au rezolvare. Psihoterapia centrată pe rezolvarea de probleme, aceasta fiind o psihoterapie cognitivă care rezolvă probelmele în ordinea gravității. Implicarea suportului social în psihoterapia familială sau maritală. Intervenția membrilor familiei în relația terapeutică. Subiectul trebuie surprins plăcut de grija și înțelegerea manifestată de ceilalți membrii ai familiei sau societății.

În al doilea rând în privința relației maritale care acum trece prin niște momente mai grele, după cum a fost specificat în studiul de caz ar putea apela la o terapie de cuplu, în care să se rezolve problemele de comunicare emoțională dintre ei, fiecare să-și exprime modul în care le-ar plăcea să fie tratat de celălalt și cel mai important să fie ajutați de psihoterapeut să se înțeleagă unul pe altul. Chiar dacă el nu ar vrea să participe, dacă merge ea ar fi suficient pentru al face și pe celălalt să vrea să participe. Astfel amândoi, în cadrul ședințelor de trapie, ar putea să descopere modul reciproc de a înțelege situațiile de divergențe dintre ei.

În al treilea rând cu privire la starea de sănătate, care se înrăutățește, ar trebui să consulte un medic specializat pe metode contraceptive, în primul rând pentru a vedea dacă ceea ce ia acum este ceea ce i se potrivește organismului ei. Dacă nu asta este cauza problemelor de sănătate, amintite în studiu de caz, atunci să se afle să i se recomande un tratament adecvat.

Studiu de caz 2

Nume: I.

Prenume: C.

Vârsta: 22

Studii: Facultate De Administrație Publică anul III

Loc de muncă: studentă

Profesie: funcționar public

Status marital: necăsătorită

Religie: ortodoxă

Număr copii: nici unul

Condiții de locuit: apartament 2 camere

Venit: bani de la părinți

Starea de sănătate: bună

Familia de origine

I.C. s-a născut într-un oraș din județul Bistrița-Năsăud, fiind singurul copil la părinți, locuiau într-un apartament de 2 camere cu o situație materială bună. Părinții tatălui locuiau în aceeași scară de bloc. Bunica a fost moașă, a ajutat la aducere pe lume a multor copii. Părinții au studii superioare amândoi. Tatăl de câțiva ani nu mai lucrează din motive medicale, mama fiind cea care întreține familia. Ea are grijă și de tot ce înseamnă îngrijirea unei familii și a unei locuințe tatăl neparticipând la activitățile casnice.

Până la vârsta de 14 ani consideră că a avut o copilărie fericită, ascultând de părinți și i se îndeplineau toate poftele. Părinții erau conservatori, nu putea să vorbească cu ei lucruri mai delicate, singurul subiect pe care îl putea discuta era școala. Când avea o problemă de ordin sentimental i se confesa unei prietene foarte bune. Nu obișnuia să-i asculte, la vârsta de 14 ani a început să iasă cu gașca de prieteni în cluburi venind acasă dimineața sub influența băuturilor alcoolice. Tot atunci a avut prima relație de prietenie cu un băiat. Reacția părinților era diferită, mama plângea când își vedea copilul în starea aceea iar tatăl își exprima durerea lovind-o. Lucrurile mergeau din ce în ce mai rău, ieșirile erau tot mai dese, consumul de alcool era tot mai frecvent, părinții au încercat să o oprească interzicându-i să iasă, dar ea ieșea după ce ei adormeau și se întorcea dimineața, înainte ca ei să se trezească, sau le spunea că merge să doarmă la o prietenă și ea mergea în club.

Nu și-ar educa copiii la fel, ar încerca să le explice de ce le impune unele interdicții, pentru binele lor, și împreună să stabilească un program pe care să-l respecte ambele părți.. Acum relația lor este alta, s-a schimbat după ce ea a plecat în alt oraș la facultate, o vedeau mai rar, când se întâlneau povesteau despre tot ce s-a întâmplat între timp și și-au dat seama că pot avea încredere în ea, că se descurcă departe de casă, că nu are restanțe și au început să o privească ca pe un prieten foarte bun. Ea simțind încrederea părinților s-a deschis mai mult față de ei, observând că ei nu-i mai fac observații, o sprijină, o înțeleg și o sfătuiesc atunci când ea le cere lucrul ăsta. Se înțeleg foarte bine, vorbesc tot ce se întâmplă, părinții devenind prietenii cei mai buni, în care are cea mai mare încredere. Cu prietenii din copilărie nemaținând legătura, fiecare plecând la facultate în ale orașe..

Relația cu partenerul

La vârsta de 18 ani, la una din petrecerile pe care le frecventa a făcut cunoștință cu partenerul ei cu care are o relație și în prezent. El are studii medii, liceul, lucrează în cadrul armatei. Nu este o persoană credincioasă, nu crede în Dumnezeu. După o lună l-a prezentat părinților, aceștia neinfluențând-o în nici un fel, spunându-i că este hotărârea ei cu cine are o relație, atâta timp cât este fericită. Dar i-au spus că ei sunt de părere că relațiile sexuale ar trebui să aibă loc după căsătorie. Bunica ei, în schimb, fiind moașă, i-a spus că în cazul unei sarcini înainte de căsătorie să recurgă la avort, explicându-i ce presupune acesta.

Primul an alături de partenerul ei a fost unul fericit, se înțelegeau foarte bine, ieșeau foarte mult la distracții, își petreceau mult timp împreună cum dorea fiecare.. După un an a început să vadă că nu este tocmai omul pe care îl căuta, că nu se potrivesc în unele aspecte, cum ar fi modul de a gândi, el fiind un om cu idei preconcepute, nu a specificat ca erau acelea. Nu vedea ambele părți ale problemei, își susținea doar viziunea lui, fără să mai ia în considerare părerea ei. Cu trecerea timpului își dădea seama tot mai mult că nu este ceea ce ea caută. Dar în același timp cu trecerea timpului îi era tot mai greu să-l părăsească, astfel că s-a ajuns la 4 ani de relație, o relație în care ea nu este fericită, nu se simte împlinită și de care este conștientă că nu este o relație care să se finalizeze cu o căsnicie.

Ceea ce a atras-o la el a fost tocmai faptul că era diferit de ea, el era serios, ea era copilăroasă, el îi oferea siguranță, ea îi oferea nebunia unui copil care vrea să le facă pe toate, curiozitatea de la început de drum, el avea 23 de ani când l-a cunoscut. Ea l-a cucerit prin faptul că era foarte alintată și se comporta ca un copil răsfățat. Îl descrie ca fiind un om de încredere, dacă promite un lucru îl îndeplinește. Te poți baza în probleme serioase pe el, nu merge cu jumătăți de măsură, duce lucrurile până la capăt, poate și ordinea și disciplina impuse de locul lui de muncă din cadrul armatei îl fac să fie atât de categoric în ceea ce face și gândește. De exemplu, când ea a venit la facultate într-un oraș aproape de locul lui de muncă s-au mutat împreună, nici nu s-a pus problema să nu fie așa, chiar dacă ea a fost nevoită să facă naveta.

În ceea ce privește încrederea, la scala de evaluare a încrederii, care i-a fost aplicată a realizat un punctaj de 63 de puncte din 126, ceea ce arată că conceptul evaluat este de nivel mediu, sub medie. La itemul 4 „Deși vremurile se pot schimba și viitorul este nesigur, orice s-ar întâmpla am încredere că partenerul meu va fi întodeauna gata și dornic să-mi ofere putere” a răspuns cu dezacord mediu și la itemul 14 „Mă simt foarte sigură când mă confrunt cu situații noi deoarece știu că partenerul meu niciodată nu mă va dezamăgi.” A răspuns la fel. În ceea ce privește subscalele, cel mai mic punctaj a realizat la credința în partener, iar cu cât punctajul este mai mic cu atât constructul evaluat este mai puțin prezent, ceea ce scoate încă o dată în evidență lipsa de încredere.

Ceea ce o deranjează la el este faptul că este închis în el, necomunicativ, nu împărtășește ceea ce simte, ceea ce se întâmplă în viața lui, nu îi cere părerea când ia o decizie și nici nu se preocupă de viața ei, adică atunci când vine de la facultate și vrea să-i povestească ce s-a întâmplat peste zi, replica lui este „du-te și spune-i mamei tale, ce-mi spui mie” și asta o face să se simtă neimportantă, doar o femeie care are grijă de el, pentru că de 3 ani ei locuiesc împreună, în chirie, deși părinții ei știu că ea stă în cămin. Ea de 3 ani face

naveta doar pentru a sta aproape de el pentru că el lucrează în cadrul armatei și nu poate locui în orașul unde ea face facultatea.. Când ajunge acasă obosită trebuie să facă de mâncare, ordine în casă, dar ea nu le vede ca pe niște chinuri ci ca pe niște lucruri pe care o femeie trebuie să le facă, asta învățându-le de la mama ei care toată viața a făcut asta. El fiind foarte mulțumit de ea, de multe ori îi spune „ești o femeie model”

Are de gând să se despartă de el, dar nu regretă acești ani alături de el pentru că a învățat să se descurce ca o viitoare soție și să-și dovedească ei că atunci când o să se căsătorească o să facă față.

Prezentarea contextului luării deciziei și avortul propriu-zis

După 2 luni de relație cu partenerul ei, deoarece nu foloseau nici o metodă contraceptivă, a rămas însărcinată. După aflarea veștii, partenerul ei i-a sugerat să facă avort pentru că nu-și permiteau să aibă un copil, în primul rând pentru că ea era în clasa a 11 a la liceu, nu era momentul potrivit. El a asigurat-o că o să fie lângă ea și că o să se ocupe el de costurile intervenției.

Astfel că a mers la o clinică privată, și-a făcut programare pentru următoarea săptămână. În ziua respectivă era foarte hotărâtă, nu avea nici cea mai mică urmă de îndoială cu privire la ceea ce urma să facă. După ce ajuns la clinică i s-a făcut un ecograf să vadă dacă sarcina chiar există. Era o sarcină de 3 săptămâni astfel că s-a recurs la aspirație. Deși i s-a făcut o anestezie locală a simțit tot ce i s-a întâmplat, inclusiv o durere suportabilă. Personalul medical a avut grijă ca totul să decurgă normal, să nu apară complicații, dar nimeni nu a întrebat-o cum se simte din punct de vedere psihic, dacă este sigură că asta este ceea ce vrea să facă, nu i s-a dat nici o explicație cu ceea ce o să urmeze. După ce totul s-a încheiat a fost lăsată 2 ore să se odihnească după care a fost rugată să plece și să revină după o săptămână la un control. Partenerul ei o aștepta pe hol.

Nu a cerut sfatul nimănui. „A făcut ceea ce trebuia făcut”, adică ea nu vedea o altă soluție la acel moment. După, i-a spus unei prietene foarte bune care a criticat-o că a omorât un copil dar ea i-a spus că până nu ești pus în situație nu ai nici un drept să judeci pe nimeni. Nu după mult timp și prietena respectivă a făcut același lucru.

Nu a avut nici un regret, nici o remușcare, nu vedea o altă soluție la vârsta respectivă „nu vroiam să distrug viața unui copil. Nu vreau să aduc un copil pe lume numai de dragul de a-l aduce, vreau să am ce să-i ofer”. Dar a mai spus că „Dacă nu ești tare, ai pus-o”, adică pentru a trece peste asta și a nu avea remușcări trebuie să fi foarte hotărât pentru că dacă nu „o iei razna”. „Nu trebuie să mergi cu jumătăți de măsură și să nu te mai uiți înapoi și să întorci problema pe o mie de părți pentru că îți faci rău.” Asta mi-a spus când am întrebat-o dacă i-a părut rău. Asta era mecanismul ei de apărare, evitarea, nu mai dicuta despre asta, „gata, a trecut!”.

Dacă ar rămâne acum însărcinată nu ar mai face avort pentru că acum are o altă viziune asupra vieții, este o persoană mai matură care ar fi capabilă să aibă grijă de un copil.

Singurul lucru de care îi pare rău în legătură cu fapta sa a fost că a greșit în fața lui Dumnezeu. Este conștientă că ceea ce a făcut este un păcat, dar ea crede că Dumnezeu a înțeles-o și a iertat-o. Pentru că de mică i s-a inoculat ideea de un Dumnezeu bun care iartă și înțelege. La scala de evaluare a comportamentului moral a realizat un punctaj de 319 puncte

din 500, puțin peste medie. La itemul 32 „Persoane căsătorite care folosesc metode contraceptive” a dat un răspuns neutru, justificându-și alegerea spunând că atunci când cuplul respectiv nu are copii, sau are doar unul, nu este moral să folosească metode de contracepție, dar dacă cuplul are deja 5 copii și nu își mai permite să mai crească unul atunci este moral să folosească. La itemul 49 „Necredința în Dumnezeu” a spus că este total greșit, ceea ce confirmă ce a susținut în interviu despre raportarea ei la Dumnezeu.

Starea fizică actuală

Având în vedere că avortul a avut loc acum patru ani ea nu mai observă nici o urmare a acestuia asupra sănătății ei actuale. Ea după avort a folosit o lună ca metodă contraceptivă anticoncepționalele dar deoarece i-au făcut rău, înrăutățindu-i starea de sănătate a renunțat la acea metodă și a adoptat metoda prezervativului.

Cu ajutorul scalei de evaluare a stării de bine generală am aflat mai multe despre starea ei de bine din ultimele 6 luni. Astfel că punctajul realizat la subscalele de anxietate, dispoziție depresivă și stare de bine pozitivă a fost unul sub medie ceea ce arată că starea ei psihică și emoțională nu a fost tocmai una satisfăcătoare, adică a avut momente de tensiune, tristețe, îngrijorare. Un motiv posibil ar fi stresul datorat licenței, dar și gândurile ei în legătură cu despărțirea de partenerul ei. La itemul 9 „Cât de încântat, satisfăcut și mulțumit ai fost cu viața ta personală?” a răspuns foarte nesatisfăcută, ceea ce ne confirmă cele spuse anterior.

Suport social

După cum am spus după ce aflat că este însărcinată n-a apelat la nimeni pentru a cere un sfat sau pentru a căuta suport emoțional, deși știa că persoane din anturajul ei de prieteni au făcut mai mult de un avort. Este posibil ca motivul să fie faptul că nu își dorea să afle nimeni și pentru că tot timpul a fost dădăcită de părinți a vrut să-și demonstreze ei că se descurcă și fără ajutorul nimănui. Înainte să fie pusă în situație se gândea că dacă vreodată o să fie cazul, o să recurgă la avort mai ales dacă nu ar avea posibilități să crească un copil. Mai ales că bunica ei i-a sugerat să facă acest lucru dacă nu este căsătorită. Iar după avort i-a povestit unei singure prietene pe care ea o consideră a fi cea mai apropiată dintre prietenii ei care nu sunt foarte mulți, ea numindu-i „cunoștințe”. Această prietenă este o fostă colegă de gimnaziu cu care a ținut legătura și căreia îi împărtășește tot ce i se întâmplă, se ajută una pe cealaltă, se vizitează, stau și în apropiere.

Dacă una dintre ele are o problemă cealaltă face tot posibilul să se întâlnească și să discute ceea ce pare a fi dificultatea cu care se confruntă. Dacă o prietenă i-ar cere sfatul i-ar spune că este numai decizia ei, în schimb dacă fetița ei i-ar cere sfatul nu i-ar permite spunând „Să ajungă copiii mei în situația asta? Vai ce le-aș face!!!” (râde). Ar încerca să o educe în așa fel încât măcar să-i spună ce are de gând să facă, să nu treacă singură prin experiența asta. O posibilă cauză la această raționament este că ea și-ar fi dorit ca mama ei să fie lângă ea, să aibă o relație în care să poată să-i povestească. Nu și-ar dori ca fata ei să fie pusă în situația să facă acest lucru, ceea ce ne arată că a fost un lucru dureros, pentru că în general le dorești

copiilor tăi ce este mai bine. Ar suferi dacă ar știi că și fetița ei ar trebui să treacă prin această experiență.

Din experiența pe care a avut-o cu prietenii ei și-a dat seama că nu se poate baza pe ei doar când vine vorba de petreceri. Dacă ar avea o problemă și-ar rezolva-o singură și i-ar cere și ajutorul lui Dumnezeu. Când vine vorba de secrete le împărtășește părinților ei pe care acum îi consideră prietenii cei mai buni, ei fiind primele persoane la care apelează, dar problemele preferă să le rezolve singură, pentru a-și demonstra că poate și pentru a învăța din propriile experiențe, chiar dacă nu sunt întodeauna pozitive.

Cu prietenii din copilărie nu mai ține legătura de când s-a mutat în alt oraș la facultate. În schimb are o relație foarte apropiată cu colegii de facultate organizând multe ieșiri înafara programului academic. Obişnuiesc să iasă cu profesorii și o gașcă de aproximativ 20 de oameni în diferite localuri. Deși se înțeleg foarte bine nu are nici un prieten mai apropiat din cei cu care își petrece timpul liber.

Cu ajutorul scalei de evaluare a localizării controlului internalizat și externalizat, persoanele semnificative puternice și șansa am observat că din cele trei subscale a obținut un punctaj mai mare la subscala de control internalizat, urmând cea de șansă și după cea a persoanelor semnificative puternice. Ceea ce confirmă ceea ce a afirmat în cadrul interviului semistrukturat, faptul că nu cere sfatul nimănui, nu cere ajutorul nimănui și că totul se întâmplă cu ajutorul lui Dumnezeu, că nimic nu e întâmplător. Privind retrospectiv a observat că fiecare lucru ce i s-a întâmplat a avut un motiv, un înțeles, o învățătură. De exemplu și faptul că s-a mutat cu partenerul ei i-a folosit să se cunoască mai bine, să-și dea seama de capacitatea ei de adaptare.

Temeri, speranțe

Nu consideră că a avut parte de eșecuri ci de dezamăgiri. Regretă că nu a reacționat cum ar fi trebuit în unele situații, că nu a dus lucrurile la bun sfârșit, că uneori s-a lăsat influențată. A preferat să nu detalieze situațiile respective, a spus doar atât „mi-au folosit, am învățat să nu mai procedez așa următoarea dată când o să mă confrunt cu situații asemănătoare”. Dar a trecut peste toate acestea cu optimism, acum fiind mult mai atentă la ceea ce face, analizând o situație de 9 ori înainte de a lua o decizie și face toate lucrurile la timpul lor. Când a fost vorba de dezamăgiri de natură sentimentală a recurs la alcool pentru a uita și a nu mai simți durerea. Mi-a oferit câteva exemple foarte succint, spunându-mi „nu vreau să-mi mai amintesc”, că fost înșelată de unul din foștii prieteni, că după ce și-a pus toată încrederea în cineva, acesta a plecat, fără nici măcar să anunțe.

A avut și multe realizări și succese, a intrat la facultate, „am luat bacu fără pile”(râde). Acum speră și își dorește să ia nota 9 la licență. Și vrea să plece din țară pentru a se putea realiza pe plan profesional. A observat că piața locurilor de muncă din România nu îi asigură un viitor fără griji, așa că s-a hotărât să plece.

Cel mai frică îi este de Dumnezeu și de a rămâne singură. De Dumnezeu pentru că a fost învățată că El are putere deplină asupra noastră și îi este frică să nu fie pedepsită pentru ceea ce a făcut. Și de a rămâne singură pentru că tot timpul a fost înconjurată de cineva, mai mult sau mai puțin semnificativ pentru ea. Deși preferă să-și rezolve problemele singură, nu vrea să fie singură.

Stima de sine

Motto-ul ei în viață este „Ascultă ce spun ceilalți, dar fă cum vrei tu”. Se consideră o persoană responsabilă pentru că se gândește foarte bine înainte de a face un lucru. Are un principiu de viață peste care nu ar trece niciodată, niciodată nu ar avea o relație cu un bărbat care la rândul lui ar fi implicat într-o relație, indiferent dacă aceasta este una stabilă sau nu, deși a făcut cunoștință cu cineva despre care spune că este exact ca ea, același mod de a gândi, aceleași preferințe, dar este căsătorit și are o fetiță de 2 ani astfel că nu se mai gândește la acea persoană, pentru că „aparține cuiva deja” Având în vedere de dezamăgirile de natură sentimentală de care a amintit, un motiv posibil al acestei idei este tocmai că nu-i dorește iubitei persoanei respective să ajungă în situația în care ea a fost pusă atunci când a fost înșelată.

Se consideră a fi o persoană frumoasă atât exterior cât și interior, adică la aspectul fizic și-ar schimba nasul pentru a fi mulțumită pe deplin de felul cum arată, pe când pe plan interior se crede că este frumoasă pentru că este o persoană generoasă, altruistă care de multe ori trece peste nevoile ei pentru a le împlini pe ale altora. Adică dă la săraci, își sacrifică din timpul ei liber pentru a vorbi cu oricine îi cere sfatul sau ajutorul, chiar dacă asta presupune să-i asculte. Faptul că are grijă de prietenul ei fără ai cere nimic în schimb.

Spune despre ea că este o persoană credincioasă chiar dacă nu merge la biserică, dar ea are o relație personală cu Dumnezeu, deși recunoaște că de multe ori când are o problemă promite multe lucruri și după ce Dumnezeu o ajută în problema respectivă nu îndeplinește întodeauna ceea ce a promis. Și întodeauna când are o realizare este conștientă că acel lucru a avut loc doar cu ajutorul lui Dumnezeu. Este de părere că Dumnezeu este singurul care are dreptul să o judece și să o pedepsească pentru ceea ce nu a făcut bine, nu ceilalți. În familie a primit o educație religioasă din parte mamei care i-a spus ceea ce este bine și ce este rău dar niciodată nu a obligat-o să meargă la biserică, deși mama ei merge în fiecare duminică și asta a apreciat la mama ei că i-a dat posibilitatea de a alege și de a-l percepe pe Dumnezeu ca fiind oriunde, nu neapărat în biserică.

Din punct de vedere profesional se consideră o femeie de succes, care până acum și-a demonstrat că se poate descurca, deși nu este tocmai ceea ce își dorește să facă toată viața. În practica ei a intrat în contact cu multe persoane influente dar nu s-a simțit inhibată în preajma lor deoarece a lucrat ca funcționar public, asta făcând-o să aibă mai multă încredere în ea, fiind foarte apreciată de ceilalți. Fiind foarte apreciată din cei din jur pentru exhuberanța de care dă dovadă, a primit multe întăriri pozitive din partea unor persoane influente, deși susține că în liceu nu era așa, era tot timpul desconsiderată, și percepută ca o persoană fără perspective de viitor și totuși acum a realizat lucruri de care nimeni nu o credea capabilă. Este foarte mândră de ea. A reușit să slăbească foarte mult, mulți care o cunoșteau nu o mai recunosc.

Ar fi vrut să adopte altă profesie, ceva mai mult pe partea umanistă, poate televiziune, arte, undeva unde este nevoie de creativitate, imaginație și comunicare. Când era mică își dorea să devină inventator de nave spațiale iar la întrebarea dacă i s-a îndeplinit dorința a spus „nu încă”(râde).

Își dorește să plece în străinătate pentru a se realiza profesional, să se specializeze pe ceva ce i se potrivește mai bine, dar deocamdată, până își face o bază materială este dispusă să

muncească și în domeniul ei actual. Este convinsă că are puterea de a-și îndeplini dorințele prin perseverența de care dă dovadă și de independența de care dispune.

Scala de evaluare a stimei de sine ne arată un punctaj de 26 de puncte din 40, cu un punct mai mult decât media, ceea ce arată o stimă de sine medie, confirmându-se ce am aflat din interviul semistrukturat.

Concluzii

În urma studierii acestui studiu de caz, am observat că I.C. este o persoană la început de drum atât profesional cât și emoțional, pentru că mi-a comunicat că vrea să o ia de la capăt alături de altcineva. Pentru ea episodul avortului nu este un momet de referință din viața ei, a fost ceva ce trebuia făcut.

Și aici se regăsesc două din ipotezele cercetării. Ca și în situația primului studiu de caz, și I. C. a primit o educație religioasă din partea mamei și știa că avortul este un păcat, astfel că s-a gândit că a greșit în fața lui Dumnezeu și a avut momente când i-a fost frică de ce s-ar putea întâmpla în urma săvârșirii acestei fapte. Bunica a avut un rol important în luarea deciziei, deoarece chiar înainte de a fi pusă în situație ea știa ce o să facă dacă o să fie cazul, știa ce presupune un avort și după ce avortul a avut loc efectele psihologice nu au avut un mare impact deoarece considera că a făcut ceea ce trebuia și că era soluția normală la situația respectivă. Nu vedea alte soluții, așa că nu i se părea că face ceva totalmente greșit.

Avortul nu pare a fi o problemă în viața ei în momentul de față, e ceva de domeniul trecut, mi-a vorbit despre el doar când am întrebat-o eu, vorbindu-mi despre alte lucruri care sunt mai importante pentru ea în momentul de față, cum ar fi relația cu partenerul ei. Trebuie luat în considerare și faptul că avortul a avut loc acum 4 ani.

Mi-a făcut plăcere să vorbesc cu ea, este o persoană foarte deschisă care mi-a răspuns la întrebări fără să stea prea mult pe gânduri, dând impresia că este stăpână pe situație și că stie ce vrea în viață, asta confirmând momentul când a luat decizia avortului, fără prea multe îndoieli.

Recomandări

Din ceea ce am aflat despre situația I. C. eu cred că ar putea să ia contact cu un consilier și să facă niște ședințe de consiliere în legătură cu relația ei cu partenerul, pentru a afla metoda cea mai bună să-i comunice ceea ce vrea ea să se întâmple cu relația lor. Și în același timp cum să se descurce ea după momentul despărțirii de acesta. Pentru a putea face situației de singurătate cu care o să se confrunte. Și în același timp cum să se comporte atunci când o să întâlnească pe altcineva, să nu îl vadă dar ca pe soluția la momentele de singurătate ci să-l vadă așa cum e, să-l analizeze pentru a vedea dacă este ceea ce caută.

În privința avortului, acesta este de domeniul trecutului, nu pare să mai existe vreo influență a acestuia în prezent, așa că în primul rând ar trebui să caute un specialist pentru situația cu partenerul ei, cu viziunea ei asupra unei relații de cuplu, ce înseamnă pentru ea, cum este bărbatul pe care ea îl caută, să-și delimiteze foarte bine trăsăturile pe care acesta ar trebui să le aibă, în ideea de a nu mai ajunge în situația de a mai petrece 4 ani lângă un om pe care nu îl consideri potrivit ție.